

26 MAART

Een hemels lach-denk stuk

door

CHRISTIAAN BOSMAN

TONEELFONDS J. JANSSENS B.V.
Korte St. Annastraat 19 – 2000 ANTWERPEN
Tel: 0 33 66 44 00
E-mail: info@toneelfonds.be
Website: www.toneelfonds.be

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **26 MAART** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties, Facebook en eventuele andere publicaties de volledige titel(s) en naam van de oorspronkelijke auteur: **CHRISTIAAN BOSMAN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van Toneelfonds J. Janssens bv.

Wettelijk depot D/2021/0220/018

ISBN 9789038516110

© 2022 Toneelfonds J. Janssens bvba

www.toneelfonds.be

info@toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TONEELFONDS JANSSENS te Antwerpen.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TONEELFONDS JANSSENS te Antwerpen.

S.A.B.A.M.

Aarlenstraat 75-77

1040 Brussel

www.sabam.be

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagformulier dat, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoeringen) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van

gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.
Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Aanvraag vergunning tot opvoering en Her-opvoering:

1. Aankoop van minimaal 12 tekstboekjes bij de uitgever.
2. Aanvraag en betaling opvoeringsrechten

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, Lees de voorwaarden op www.sabam.be.

Algemene voorwaarden zie www.toneelfonds.be.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie
www.stichtingbredero.nl

PERSONAGES

(5 dames - 7 heren)

ACTORIUS: Organisator van de engelen. Hij begeleidt de engelen die stage doen in een bepaalde taak. Organiseert dus ook het verloop van de handeling. Hij is streng, rechtvaardig en niet zo rap in paniek. Hij heeft ook het recht om de geschiedenis te herschrijven.

STAGIAIRIUS: Is de nieuwe engel via de afdeling Secretariaat Aardse Aangelegenheden. Hij moet nog van alles op de hoogte gebracht worden, maakt de motorische fout en moet deze goedmaken volgens de richtlijnen van Actorius, maar hij blijft een kluns. Hij stelt wel de interessante vragen om de actie door te laten gaan.

PORTALIS: Hij is de engel die de doden ontvangt, controleert, inschrijft en dus ook de fout ontdekt. Hij is de haast autistische punctualist, het pietje-secuur en een beetje de panikeur. Zeer verlegen en neemt nooit voortouw.

MAGERE (Hein): De Dood. Hij komt elke dag zijn kaartje halen met daarop de namen van de mensen die hij moet halen op aarde. Hij krijgt het foute kaartje mee. Hij komt zichzelf nog verdedigen als de fout uitkomt en geeft de wijze lessen over leven en dood door. Filosofeert over het leven op aarde. Omdat hij beschuldigd wordt van zware fouten, gaat hij in staking: op aarde zal geen mens nog sterven!

EVA PETRONILLA (Huismans): Geb. Oud Vossemeer, ged. Halsteren RK 11 mei 1788, arbeidster, overl. Oud Vossemeer 26 maart 1827. De eerste dode die arriveert, tien jaar te vroeg. Ze is een eenvoudig landmeisje. Blijft meer op de achtergrond.

DOKTOR JOACHIM: geb. Leiden 22 maart 1795, volgde studie rechten aan de universiteit van overl. aldaar 26 maart 1827. Iets geleerder dan de rest, beetje arrogant ook, gaat de zaken eens gerechtelijk oplossen.

MENEER LUDWIG: Lijkt een hardhorige man te zijn. Naarmate hij langer in de hemel is, verbetert zijn gehoor tot hij normaal hoort. Zijn familienaam blijkt van Beethoven te zijn. Ludwig is een stille figuur, heeft ook niet zoveel tekst, maar hij is de echte binding met de titeldatum. Immers de meeste beroemde persoon die stierf op 26 maart (in 1827) is Ludwig van Beethoven... Maar zoals de rest van de stervelingen blijkt hij achteraf niet echt wie hij is.

MOEDER MARIA: Eigenlijk Onze-Lieve-Vrouw. Ze wordt door de

engelen de moeder van de zoon van de Baas genoemd, maar is toch niet met hem getrouwd. Komt regelmatig vragen of de datum van haar verschijningen op aarde er nog niet is. Tracht de engelen te verzoenen, probeert te bemiddelen. De status dat zij op haast miraculeuze manier het kind van de Baas gedragen heeft, dwingt zowel respect en gezag af, als ergernis over het feit dat ze zoveel te zeggen heeft, vooral bij Actorius. Ze weet de straf van Stagiarius om te buigen door hem als persoonlijke begeleider op te eisen.

HEILIGE RITA: Wanneer zaken hopeloos lijken te worden, komt zij op de proppen met oplossingen, al zijn die soms maar half. Op zeker ogenblik merkt ze dat een raam openstaat in de hemel en dat stervelingen kunnen meekijken in het gebeuren. Dat is de reden waarom de zaal dit allemaal kan volgen. De paradox van haar bestaan in het stuk is dat de mensen op aarde zich tot haar richten voor hopeloze zaken, maar ze kan de hopeloze toestand in de hemel niet rechtekken.

HEILIGE FILOMEEN: Wanneer engel Portalis en engel Actorius de wanhoop en depressie nabij zijn, roepen Moeder Maria en Magere Hein, volop aangemoedigd door Stagiarius, de heilige Filomena op het toneel. Ze beluistert het verhaal. Ze spreekt enkele bemoedigende woorden en zegt dat ze bij de Baas gaat om een oplossing te verkrijgen. Zo doen de stervelingen het ook: ze bidden tot haar en zij gaat bij de Baas om een oplossing. Ze keert terug met een kelkachtige beker met een verdacht middeltje in. Ze laat allen drinken en allen worden rustig. Ze drukt allen op het hart dit niemand te vertellen, want op aarde is die olie en het plantensap dat ze te drinken heeft gegeven verboden, maar hier in de hemel werkt het wel en helpt het! Wie van het middel heeft genomen, doet wel een tijdje heel raar en het wordt duidelijk dat het middel verslavend kan zijn, zelfs voor de engelen.

HEILIGE DOROTHEA: Wanneer de doden binnen komen en verwonderd zijn, roept Maria ook de heilige Dorothea, patrones van de plotse dood, om hen bij te staan. Zij verzorgt op een heel rare manier de opvang van de pas gestorvenen: kalmeert hen, brengt hen naar een wachtzaal, brengt hun CACS in orde (Caelestial Access Card System). Zij lijkt ook over de mogelijkheid te beschikken om de doorstroom van de aula en de wachtzaal naar de hemel vlot te laten verlopen.

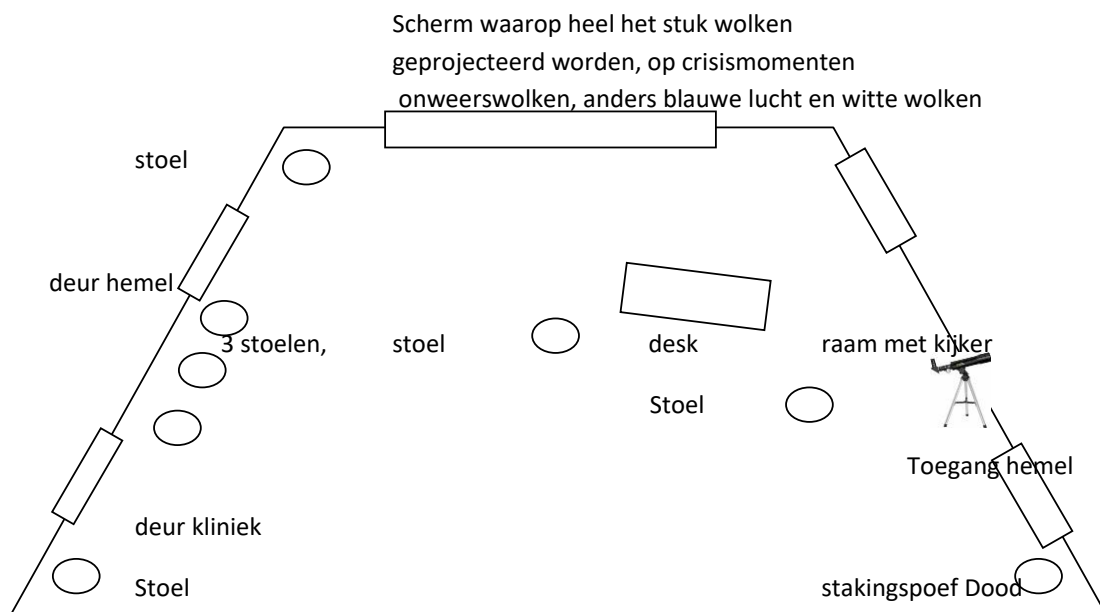
DE BAAS, GOD, THEO: Heel het stuk wordt hij de Baas genoemd, de stervelingen noemen hem God. Hij wordt vooral gevreesd en als iemand dreigt hem er bij te halen, is er algemene paniek. Sommige van de stervelingen eisen zijn tussenkomst als laatste redmiddel, als

een deus ex machina die hen hun leven terug kan geven en terug naar de aarde kan sturen. Wanneer net voor de eindscène zoveel tumult, paniek en wanorde aanwezig is, wordt duidelijk dat hijzelf moet ingrijpen en moet komen. Hij komt op het toneel. Dan wordt duidelijk wat de hemel van het toneelstuk eigenlijk is en dat de aarde zowel de verzorgingsinstelling als de buitenwereld kan betekenen. God is niet god, die bestaat niet, hij is dokter Theo...

Opmerking omtrent de stervelingen

Los van de eigenschappen die hen in het stuk worden toebedeeld (welke op Beethoven na compleet fictie zijn), zijn de stervelingen historisch juist te plaatsen en zijn ze inderdaad gestorven op 26 maart 1827. Daarom is het misschien beter hun namen niet te wijzigen.

DECOR

Vele tinten wit op de scène. Witte desk, witte stoelen, witte of gebroken witte wanden. Kleur kan door het scherm achteraan.

EERSTE BEDRIJF

Scène 01.01 - 01 Waar en wie?

(Actorius op. Hij schikt papieren op een desk en inspecteert het decor, hij geeft uitleg nodig om de beginsituatie te begrijpen.)

ACTORIUS: Voilà, klaar voor een nieuwe dag. *(Hij ziet voldaan en zelfingenomen rond en ziet zo ook de zaal. Ontgoocheld)* Ach,... stervelingen! *(berustend)* Ja, jullie begrijpen natuurlijk niets van wat hier gebeurt. *(pauze, dan cru)* En van wat ze jullie daar beneden allemaal wijsmaken, zal je niet veel wijzer worden. *(Wil naar de desk gaan, maar keert zich dan naar het publiek.)* Misschien is het toch beter dat ik jullie wat uitleg geef. *(Hij neemt een stoel, zet die midden de scène en zet er zich op.)* In de hemel heerst een strikte taakverdeling. *(kleine pauze)* Ja, ik zie het jullie al denken: dat kennen jullie ook. Maar, geloof me, het kan nog veel erger. *(klaar voor een lange uitleg, op een roddeltoontje)* Hier is het een wirwar van regeltjes, nog erger dan de Vlaamse decreten, Belgische wetgeving en Europese richtlijnen samen. *(pauze)* Neem nu nog maar alleen de regels over hoe iemand hier bevordering maakt. Dat is streng geregeld. Ha ja! *(alsof hij een geheim vertelt, fier en trots)* Hier sterft niemand. *(pauze, dan op een verklarend toontje)* Dus komen er ook zomaar geen taken en plaatsjes vrij. *(pedant en betweterig en je voelt dat hij het hier niet volledig mee eens is)* Een bevordering krijgen, dat kan pas wanneer iemand anders een andere taak heeft gekregen. *(kort en snel, hier wringt blijkbaar op dat ogenblik het schoentje)* Wie voorzien is om de plaats in te nemen, gaat dan eerst aan de slag als stagiair. *(Gaat even tot aan de desk en neemt een papier. Met een zucht, hij vindt dit ook vervelend)* Alleen de heiligen..., daar gaat het er anders aan toe. *(Deze materie draagt duidelijk niet zijn goedkeuring weg.)* Enfin, dat denken de meesten. Maar, voor wie het misschien al vergeten is: *(hier wringt duidelijk het schoentje, hij zegt het met een zekere afkeer)* dat zijn feitelijk gewezen stervelingen. *(Maakt verontschuldigend gebaar, maar hij keurt het af.)* Ja, akkoord, ginds beneden laten de levenden de heiligen nog een rits bevorderingen doorlopen. Nostalgie?... Troost?... Valse hoop?... Wie zal het zeggen? *(Hij gaat opnieuw naar de stoel, neemt hem op en zet hem terug waar hij hem had genomen en gaat er op zitten.)* Hier telt dat niet. *(spottend)* Maar jullie beneden zeggen dat het begint als een vroom voorbeeld. Ja, dat zijn ze eerst, een vroom voorbeeld voor de gelovigen... *(pauze, verveeld)* Dan zalige, *(langere pauze en spottend)* dan heilige *(pauze dan ronduit*

afkeurend) en dan patroonheilige. (*ratelt*) Hou dat maar eens bij, een hele boekhouding die in wezen nergens toe leidt, want... (*citeert wet*) Hier binnen is hier binnen. (*belerend*) Dat heeft gevolgen! (*wijsvinger belerend omhoog*) De wet is duidelijk: de toegelaten zielen zijn allemaal gelijk. (*Hij zucht heel diep en gaat rechtstaan.*) Wel, die toegelaten zielen behouden steeds hun zelfde opdracht. Logisch. (*als een schoolmeester*) Dat is zo vastgelegd omdat dit herkenbaar moet zijn voor die op de aarde. Dat moet voor hen zo blijven: patroon van iets, blijft patroon van datzelfde iets, (*pauze dan met nadruk*) tot in de eeuwigheid. (*Gaat fier achter de desk gaan. Dit is iets anders.*) Maar nu... Nu staat er heel wat te gebeuren in de hemel. (*Hij kijkt fier de zaal rond. Het is dus een tijdje stil. Fier, het gaat om een belangrijk gegeven blijktbaar*) Na eeuwen gezeul is eindelijk het eindverdict gevallen in de belangrijkste zaak in de schepping. (*pauze*) Ze sleept ook al aan van kort na de schepping (*pauze, kijkt fier om zich heen, maar er komt geen reactie*) Wel ja! (*plechtig*) Eindelijk een uitspraak in de zaak God tegen Lucifer. (*geheimzinnig*) Deze laatste heeft verloren. (*Gaat bijna in houding staan naast de desk.*) Beneden zal er wel niet veel veranderen, maar hier, in de hemel, is dat belangrijk... Belangrijk en met gevolgen op het hoogste niveau... Iedereen vergeet altijd dat die Lucifer in wezen een aartsengel is. (*pauze dan kordaat, met een toon dat het belangrijk voor hem zelf is*) Nu niet meer dus. (*pauze en dan op een toon dat het eigenlijk daarover gaat*) Zijn plaats als aartsengel is nu vacant. (*Hij komt fier vooraan, gaat het hebben over zijn nieuwe positie.*) En ik, Engel Actorius, organisator van de engelen, planner van hun hemelse taken, zal nu bevorderen tot aartsengel. (*Als er geen reactie komt, verlaat hij zijn plechtige houding.*) Ik zie het jullie denken: met die vleugeltjes, aartsengel... (*Hij neemt een verdedigende houding aan.*) Wel ik zeg jullie: als ik straks de grote majestueuze aartsengelvleugels krijg, zullen jullie nogal ogen opzetten. (*Hij wandelt weg van de desk en gaat midden de scène staan. Hij neemt een fiere houding aan. Met trots, hoop en alle gevoelens die aantonen dat dit zijn natte jongensdroom is...*) Die zijn wel zo... (*maakt een reuze groots gebaar*) wel ja, ongeveer zo (*doet een poging om het nog grootser te maken*) groot. (*Gaat weer een iets gemoedelijker houding aannemen.*) Deze keer is het ook wat anders. (*Hij keert weer richting desk, vervolgt op een roddeltoontje.*) Normaal begeleid ik engelen die stage doen in hun nieuwe taak. Ik volg of ze zich aan de regels houden, of hun vakkennis op peil is of ze passen in de job. (*plechtstatisch*) Nu moet ik mijn eigen opvolger opleiden en begeleiden. (*met een zucht*) Dat is toch anders dan gewoonlijk. (*Wil terug naar de desk gaan, maar keert zich dan om. Droog, zakelijk*) O ja, dat moet je ook nog weten. Ik organiseer ook alles rond het verloop van wat in de inkom aula van de hemel gebeurt. (*Hij buigt*

naar voren om een gemoedelijkere sfeer te creëren.) Mijn opvolger opleiden is dus hem voorbereiden op een dubbele opdracht. *(Hij komt weerom rechtop staan, draait richting desk, maar dan keert hij zich opnieuw face publiek en vervolgt heel formeel.)* Daarbij ben ik streng, rechtvaardig en... *(remt af, blijktbaar net op tijd doet)* Nu zwijg ik beter, dat is interne keuken. *(Gaat even naar de desk, legt het papier terug neer. Snob)* Ik kreeg deze job omdat ik niet rap in paniek sla. *(Hij gaat even tot bij een opening in de wand, naast de deur, waar een sterrenkijker staat en kijkt even door de kijker.)* Dat we vanuit deze ruimte ook een ruimere kijk hebben op wat beneden gebeurt, heeft ook zo zijn gevolgen. *(Kijkt nog eens door de kijker.)* Ik heb ook het recht om de geschiedenis te herschrijven. *(Keert terug naar de desk.)* De geschiedenis herschrijven of... *(verklaart)* Ik mag, indien belangrijk, een verzoek indienen bij bevoegde diensten. *(Hij schakelt van de plechtstatige toon naar een gemoedelijke.)* Dat doe ik natuurlijk niet zelf, ik laat het doen of laat mij adviseren. *(pauze, snel, verontschuldigend)* Maar de uiteindelijke verantwoordelijkheid ligt altijd bij mij. *(Hij kijkt door de kijker. Het vingertje omhoog, plechtstatig.)* En... *(pauze, hij keert zich opnieuw tot het publiek)* Tot de overdracht van mijn talrijke bevoegdheden behoud ik, uit voorzorg en om rampen te vermijden, dit recht. *(Hij gaat naar de desk, houding van de uitleg is gedaan.)* Zo, daar zijn we dus klaar mee. De dag kan beginnen. *(Dan valt hem blijktbaar nog iets te binnen.)* Oh, dat zou ik nog vergeten. Eén van mijn belangrijkste taken bestaat er in elke dag aan Magere Hein, de Dood, een fiche te overhandigen met de lijst van iedereen beneden die deze dag naar hierboven geroepen wordt. *(Hij bekijkt zijn zakuurwerk en dan de grote zandloper aan de wand en gaat hem omdraaien. Gewoontjes)* Het is nog vroeg, *(gewichtiger)* maar toch al laat, als je het mij vraagt. *(Andere toon, dit is een nieuw onderwerp).* Mijn assistent en rechterhand zal zo dadelijk de inkomhal betreden. Je kunt er de zandloper op gelijk zetten, zo stipt is hij. *(controleert even de zandloper en dan zijn eigen uurwerk en creëert zo een pauze)* Over wie ik het heb? Engel Portalis. *(enthousiast)* Zo vind je er geen twee: trouw, nauwgezet, stipt en... verstandig! Allé, dat laatste vind ik toch. *(ontgoocheld)* Alleen snel in paniek en simpel in zijn oplossingen... *(opnieuw enthousiast)* Maar trouw en steeds aan mijn zijde. Hij steunt elke beslissing van mij.

Scène 01.02 - 02 De oude engelen

(Engel Portalis komt aan, gaat naar de kijker, loert even naar de aarde en komt dan tot bij Actorius.)

PORTALIS: *(vormelijk gekunsteld)* Actorius, wat ben jij toch stipt, elke ochtend steeds weer zonder één uitzondering.

ACTORIUS: *(ook vormelijk gekunsteld)* Ook jouw stiptheid is legendarisch, Engel Portalis.

PORTALIS: *(vormelijk gekunsteld)* Ik wil altijd op tijd zijn, *(plots gemoedelijk, hij laat in zijn ziel kijken)* omdat De Magere ook altijd op hetzelfde ogenblik aanklopt.

ACTORIUS: *(vormelijkheid zakt ook bij hem, ongemakkelijk bij de Magere)* Dat is zo, je kunt er je uurwerk gelijk op zetten.

PORTALIS: *(ongemakkelijke gevoel)* Ik wil die niet te lang aan mijn desk. Ik krijg de kriebels van hem. *(schudt alsof hij een rilling krijgt)* Koude rillingen krijg ik van hem. Ik heb me nooit op mijn gemak gevoeld met hem in de buurt.

ACTORIUS: *(geruststellend)* De Magere heeft wel macht over stervelingen, maar niet over engelen.

PORTALIS: Kan best zijn, maar buiten ons Marie en Gèsu komen hier geen vleesdragers binnen.

ACTORIUS: Hein heeft geen vlees.

PORTALIS: Wie?

ACTORIUS: De Magere.

PORTALIS: Ha ja. Ik vergeet altijd dat hij nog een voornaam heeft.

ACTORIUS: Meerdere: Hein, Piet, Holhoofd... Maar hij heeft geen vlees.

PORTALIS: Ja, kan zijn.

ACTORIUS: Neen, het is ook echt zo.

PORTALIS: Maar hij heeft wel knoken.

ACTORIUS: Inderdaad, dat is zo. Maar...

PORTALIS: Mijn vleugels trillen als ik zijn knoken nog maar hoor rammelen en kleppen. Ik ben blij dat hij niet binnen blijft en elke nacht weer in het voorgeborchte gaat slapen.

ACTORIUS: Magere slaapt nooit! Zelfs 's nachts brengt hij zielen aan.

PORTALIS: Ik laat 's nachts de aankomende zielen even wachten in het kleine zaaltje buiten.

ACTORIUS: *(verraadt dat dit fout is)* Hoe lang blijf jij chef van de deur, nu de Heilige Pietro met vakantie is?

PORTALIS: Pietro komt volgende maand terug. 't Is te zeggen als de huidige planning aangehouden blijft.

ACTORIUS: *(roddeltante nieuwsgierigheid)* Toch raar dat die vrome man

zo plots met rust moest...

PORTALIS: Het geheugen liet het afweten.

ACTORIUS: (*gemoedelijk naar Portalis*) Volgens mij komt dat omdat hij in zijn aardse bestaan gestorven is met het hoofd omlaag.

PORTALIS: Kan zijn. (*voorzichtig*) Hoe zit het met jouw stagiair?

ACTORIUS: (*draait zich bruto face publiek, weg van Portalis. Het is duidelijk dat die een gevoelig punt heeft geraakt. Met tegenzin*) Die gaat mij opvolgen.

PORTALIS: Dat klinkt niet enthousiast.

ACTORIUS: Een kluns.

PORTALIS: Maar toch lief, gisteren bracht hij mij honingdrank...

ACTORIUS: (*in de put*) Ja, en mij miserie.

PORTALIS: (*troostend*) Hij bedoelt het goed. Je moet wat begrip voor hem hebben.

ACTORIUS: (*met vuur, het is de leraar die spreekt*) Ik zou graag hebben dat hij stipter was. Het zou ook beter zijn als hij er zijn aandacht bij hield en dat hij verantwoordelijkheid aan de dag legde.

PORTALIS: Hoezo?

ACTORIUS: Er kan geen cherubijntje passeren of hij heeft het gezien.

PORTALIS: Ach, (*vol medeleven*) je moet wat milder met hem zijn.

ACTORIUS: Ja? (*roddeltoon van iemand die gelijk wil halen*) En als zo dadelijk de Magere aan je desk staat en hij is er nog niet?

PORTALIS: Hoe bedoel je?

ACTORIUS: (*formeel, triomfantelijk*) Stagiairius zal voor het eerst (*mysterieus*) een bepaalde taak volledig zelfstandig uitvoeren.

PORTALIS: (*gemoedelijk*) Ja, elke dag iets nieuws, dat hoort bij de opleiding. (*enthousiast en nieuwsgierig*) En wat is dat vandaag?

ACTORIUS: (*sec*) De steekkaart aan de Magere overhandigen.

PORTALIS: (*ongeruste toon*) Dat is wat anders.

ACTORIUS: Hou je dus maar vast aan je vlerken.

PORTALIS: Waar moet ik rekening mee houden?

ACTORIUS: We zijn 26 maart 1827.

PORTALIS: (*paniekerig*) Iets belangrijk om rekening mee te houden?

ACTORIUS: (*hautain*) Er kan niets verkeerd gaan. Ik bracht de steekkaartenbak zelf in orde. (*snel*) Voor alle zekerheid.

PORTALIS: Dat is typisch weer de voorzichtige leraar die spreekt.

ACTORIUS: Alle fiches van 26 maart 1827 tot 26 maart 1840.

PORTALIS: Jij bent altijd zo precies in die dingen.

ACTORIUS: Alle datums zitten netjes geordend, dag per dag. Het kan normaal gezien niet fout gaan. (*fier*) Ik was er een halve nacht aan bezig, om dat voor elkaar te krijgen.

PORTALIS: (*trots, fier, gatlikker*) Prachtig! Zo ken ik je. (*gerust, maar toch niet helemaal*) Niet moeilijk dus.

ACTORIUS: (*gerust*) Neen. Heel simpel. Hij neemt de kaart van vandaag, controleert de datum en geeft ze aan de Magere.

PORTALIS: (*heel gerust*) Simpel.

ACTORIUS: (*gerust*) Klaar.

PORTALIS: (*heel gerust*) Geen probleem mogelijk.

ACTORIUS: (*minder gerust*) Met Stagiairius weet je het nooit.

PORTALIS: (*gerust*) Zo erg zal het wel niet zijn. (*toch wat ongerust*) Maar het moet snel gaan, zeker met de Magere.

ACTORIUS: Liefst, ja.

PORTALIS: Kaartje geven, Magere buiten en dat is het.

ACTORIUS: Maar... Stagiairius wil met iedereen op een goed blaadje staan. Hij is nog nieuw.

PORTALIS: (*gerust*) Dat is goed. (*overtuigd*) Hij zal dus zijn best doen.

ACTORIUS: Met iedereen wil hij een babbeltje slaan.

PORTALIS: (*heel gerust*) Oh, maar hij kent mij ondertussen wel al. Dat zal dus zo'n vaart niet lopen.

ACTORIUS: De Magere kent hij nog niet.

PORTALIS: (*gerust*) Kaartje afgeven, hallo, goeie dag, goeie reis en wegwezen.

ACTORIUS: Denk je?

PORTALIS: Jij hebt alles goed voorbereid om de overdracht van die fiche te maken.

ACTORIUS: Daar zal het niet aan liggen. (*niet gerust*) Maar hij moet er dan wel zijn om het fiche af te geven.

Scène 01.03 - 03 De jonge engel

(Net wanneer hij fier heel het systeem en de situatie heeft uitgelegd en nog eens de opmerking maakt dat zijn stagiair te laat is, stormt deze met veel excuses de scène op.)

STAGIAIRIUS: Sorry, ik was opgehouden door de heilige Hilarius.

PORTALIS: De heilige Hilarius?

STAGIAIRIUS: Ja, die heeft een pleidooi gehouden om wie hem aanroept ter wille te zijn.

ACTORIUS: Wat wil hij dan precies?

STAGIAIRIUS: Het aantal doodgeborenen beperken in de fichebak.

PORTALIS: Stervelingen zijn stervelingen, heilig of niet.

ACTORIUS: Stervelingen zijn stervelingen, jong of oud.

PORTALIS: "Wie" op het kaartje staan, is niet uw bevoegdheid, dat beslist alleen de Baas.

ACTORIUS: Je moet je echt houden aan je eigen bevoegdheden.

PORTALIS: Juist, je niet laten afleiden door heiligen, Engel Stagiairius. Waarvoor stervelingen zich ook tot hen wenden.

ACTORIUS: De bevoegdheden zijn niet voor niets zo vast gelegd.

PORTALIS: Als je die heiligen laat doen, kom je nergens.

STAGIAIRIUS: *(niet beet wat ze hem proberen duidelijk te maken, gecharmeerd door de heilige Hilarius)* Maar hij is altijd zo overtuigend, Hilarius.

PORTALIS: Dat zijn alle heiligen. Tot het fout loopt.

ACTORIUS: Dan is de engel de pineut. Hou je aan je taak.

PORTALIS: Dat is elke ochtend die fiche doorgeven aan de Magere.

ACTORIUS: Wie er op die steekkaart komt is de taak van anderen.

PORTALIS: De Baas him self beslist over de inhoud van de steekkaart!

STAGIAIRIUS: Juist, de steekkaart. *(zenuwachtig)* Het is de eerste keer, ik voel me er helemaal niet gerust in.

PORTALIS: Dat is ook heel ongewoon voor jou.

STAGIAIRIUS: Ja, ik weet het. *(naar Actorius)* Je hebt het me ook al tientallen keren uitgelegd.

ACTORIUS: Het fichesysteem, ik zeg het nog eens, is heel eenvoudig.

STAGIAIRIUS: Juist, hoe is dat ook weer.

ACTORIUS: In de fichebak zitten alle kaartjes per datum geklasseerd.

STAGIAIRIUS: Dat zei je vorige keer ook al.

ACTORIUS: *(wil uitvliegen)* Stagiairius! *(herpakt zich, overdreven beheerst)* Je kijkt welke dag het is, neemt het kaartje, geeft het aan Magere en je bent klaar. *(veegt het zweet van zijn voorhoofd)*

STAGIAIRIUS: Poepsimpel.

PORTALIS: Dat hoop ik.

ACTORIUS: Haal nu maar de bak uit de schuif en zet hem klaar.

PORTALIS: Over enkele tellen komt de Magere zijn taak ophalen.

ACTORIUS: *(herhaalt ook nog eens de datum (zonder jaartal!))* Vergeet niet, als de Magere er is, gaat het over 26 maart!

STAGIAIRIUS: Poepsimpel.

PORTALIS: Let daar goed op: 26 maart!

STAGIAIRIUS: Dat zei Hilarius ook al.

ACTORIUS: Je zou je beter onderhouden met de heilige Laurentius.

STAGIAIRIUS: Waarom?

ACTORIUS: Dat is de patroon van de bedienden en de klerken en bij uitbreiding van de stagiairs.

Scène 01.04 - 04 Moeder-Maagd

(Een in het blauw geklede dame komt de scène op.)

MARIA: Ha, Actorius, wat blij je hier nog aan te treffen.

STAGIAIRIUS: *(terzijde naar Portalis)* Wie is dat?

PORTALIS: Dat is de moeder van de zoon van de Baas.

STAGIAIRIUS: Oh, de vrouw van de Baas dus.

PORTALIS: Neen, zij is de Moeder-Maagd.

ACTORIUS: Ze is de enige mens die hier in vlees en bloed aanwezig is.

STAGIAIRIUS: Hoe heet ze?

PORTALIS: Maria.

MARIA: *(naar de werkdesk van Actorius)* Ik wou even informeren hoeveel tijd ik nog heb tot mijn volgende optreden op aarde.

STAGIAIRIUS: Wat bedoelt ze?

PORTALIS: Ze verschijnt regelmatig aan de stervelingen om hen aan te sporen tot vroomheid.

STAGIAIRIUS: *(onderdrukt een opkomende lach)* Vroomheid...

PORTALIS: En geestelijke gezondheid.

STAGIAIRIUS: Oh, *(lach onderdrukkend)* belangrijk dus.

MARIA: Je had het laatst over een klein dorpje in Frankrijk.

ACTORIUS: Lourdes. Mevrouw, dat is pas over 31 jaar.

MARIA: Er was er toch nog eentje vroeger?

ACTORIUS: La Salette?

MARIA: Ja, dat klopt, het staat ook al in mijn boek.

ACTORIUS: Dat blijft toch nog altijd over 19 jaar, mevrouw.

MARIA: Wat vriendelijk van jullie dat even voor mij op te zoeken.

ACTORIUS: *(vormelijk beleefd)* Het behoort tot onze taken, mevrouw.

MARIA: *(Ze ziet Stagiairius, de handen vroom voor de borst gevouwen.)*
Ha, een nieuwe kracht in de inkomhal?

PORTALIS: *(haastig)* Ja, Engel Stagiairius.

STAGIAIRIUS: *(fier)* Afdeling: Secretariaat Aardse Aangelegenheden.

MARIA: *(nadenkend)* Juist, Stagiairius... *(warhoofdig)* Ik hoorde er van aan de Heilige Tafel. *(tot Actorius)* Hij zal je opvolgen, niet.

ACTORIUS: Dat is de bedoeling.

MARIA: *(tot bij Stagiairius, neemt zijn handen in de hare.)* Aangenaam, engel, we krijgen in de toekomst wel vaker met elkaar te maken.

STAGIAIRIUS: *(schrikt even)* Ja?

MARIA: Zeker! Door uw taken...

STAGIAIRIUS: *(kijkt in paniek naar Actorius en dan naar Portalis)* Is dat zo?

MARIA: Secretariaat Aardse Aangelegenheden wil zeggen dat jij de data van mijn verschijningen op aarde plant en bijhoudt.

ACTORIUS: Jawel, mevrouw, dat wordt één van zijn vele taken.

STAGIAIRIUS: Ik beloof je mijn best doen om je te behagen.

(Maria knikt geflatteerd en waart plechtstatig de inkomhal uit.)

ACTORIUS: Misschien, Stagiairius, kun je voorlopig eerst mij behagen.

STAGIAIRIUS: U bedoelt?

ACTORIUS: De taak vervullen die ik je gaf!

(Stagiairius duikt onder de desk, terwijl Maria verder gaat en de scène verlaat.)

Scène 01.05 - 05 Fichebak verstoord?

(Stagiairius zet de fichebak op de desk. De bel gaat. Hij stormt naar de deur en hij stoot de fichebak om, alles de grond op.)

ACTORIUS: *(in paniek)* Wat doe je nu?!

STAGIAIRIUS: Ho, sorry!

PORTALIS: *(in paniek)* Met sorry is geen sterveling gebaat.

STAGIAIRIUS: Maar ik ga het goed maken.

PORTALIS: Waarom kom jij naar de deur?

STAGIAIRIUS: Omdat er gebeld werd.

PORTALIS: Daar ben ik voor.

ACTORIUS: We weten allemaal wie het is.

STAGIAIRIUS: De Magere?

PORTALIS: *(Laat de Magere binnen.)* Vooruit, neem nu de juiste fiche.

ACTORIUS: Ik herhaal 26 maart. Niet vergeten!

STAGIAIRIUS: Nee, 26 maart. *(Hij zoekt op handen en voeten tussen de gevallen fiches.)*

ACTORIUS: Werk nu eens met orde en organisatie.

(Stagiairius zet de bak op de desk en gaat zoeken naar de fiche.)

PORTALIS: *(in paniek)* 26 maart. Kijk goed naar de datum: 26 maart.

ACTORIUS: Komt er nog iets van?

STAGIAIRIUS: 29 maart, 24 april, 25 april, 30 maart, 26 maart. Voilà, die hebben we.

(Hij kijkt omhoog en daar staat de Magere voor hem. Van het verschieten laat hij de fiche vallen en moet opnieuw zoeken.)

PORTALIS: *(in paniek)* Dat ook nog.

STAGIAIRIUS: 27 maart, 28 maart, 26 maart. Ik heb ze terug.

MAGERE: *(ijzige stem)* Geef hier! Ik heb al genoeg tijd verloren.

PORTALIS: Dat vind ik ook, maar allé, je hebt die fiche. Tot morgen.

MAGERE: Misschien.

PORTALIS: Hoezo? 't Is je taak, elke dag komen en de zielen halen.

MAGERE: Ik ga gebukt onder werklast en stress. Al jaren geen vrije dag gehad.

ACTORIUS: (*smalend*) Magere Hein met stress...

PORTALIS: (*paniek*) Dat is je taak, dat wist je toen je er aan begon.

MAGERE: De vakbond...

ACTORIUS: (*kortaf*) In de hemelse zaken telt geen vakbond.

PORTALIS: (*sussend*) Allé, vandaag is het een klein lijstje, je kan nog wat rusten als je klaar bent.

MAGERE: (*met een grafstem*) De Dood rust nooit! Alleen de dwazen rusten en denken dat ik dan hun deur voorbijloop.

ACTORIUS: Ja, dat kan zijn, maar je moet ...

MAGERE: Ik moet niets. De rustende mensen op mijn lijstje sterven in hun slaap. Wie wegrent voor mij, neem ik in hun vlucht. Wie naar mij hunkeren maar niet op de fiche staan ga ik voorbij, hoezeer het hen ook spijt. Ik ben wie niet denkt, maar kijkt en neemt wie genomen moet worden.

PORTALIS: Je moet wel de planning volgen.

MAGERE: Voor mij tellen niet de plannen, moment is moment.

STAGIAIRIUS: Het verdriet van de mensen daardoor...

MAGERE: Voor mij tellen niet de tranen, in een pink gebeurt het en daar heeft niemand iets over te zeggen: fiche is fiche!.

ACTORIUS: Juist, de zaak is klaar. Jij, Stagiarius, breng de bak weer op orde en zet hem in de kast.

STAGIAIRIUS: Onmiddellijk, engel Actorius. Ik spring al.

ACTORIUS: Je moet niet springen, maar werken!

STAGIAIRIUS: Jawel, chef.

ACTORIUS: En noem me niet altijd "chef", dat klinkt zo... aards.

STAGIAIRIUS: Zeker, che,... engel Actorius...

ACTORIUS: Magere morgen zal alles zijn, geen tijdverlies meer.

MAGERE: Dat hoop ik. Ik kom hier niet graag.

STAGIAIRIUS: Alle stervelingen dromen van de hemel.

MAGERE: Ik ben niet graag bij de levenden.

STAGIAIRIUS: (*ziet het grappige van de situatie in*) Ha ja, natuurlijk, de

Dood is niet graag bij de...

MAGERE: Die hebben vlees aan de knoken.

STAGIAIRIUS: Maar hier, mijn beste...

MAGERE: Ik ben ook niet graag in de hemel, daar zijn zelfs geen knoken, ik voel me nergens thuis.

STAGIAIRIUS: Beneden in het diepste is het wel niet veel beter.

MAGERE: Ik kom nooit beneden in het diepste.

STAGIAIRIUS: Ik dacht dat jij overal kwam.

MAGERE: De Dood hoort niet boven, hoort niet beneden.

STAGIAIRIUS: Maar je komt hier wel...

MAGERE: De Dood hoort nergens thuis. Alleen: hier krijg ik de lijst, maar beneden in het diepste is er niets voor mij. *(Hij draait zich om tikt tegen zijn schedel en stapt naar de deur. Hij draait zich in een mengeling van angst inboezemend, griezeligheid en plechtstatigheid even om.)* Tot morgen... misschien. *(Plechtig gaat hij buiten.)*

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneelfonds.be de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 bestellen@toneelfonds.be

 03 3664400

**TONEEL
FONDS** **ANSSSENS**
Voor de juiste keuze